

Konger og riddere: Frederik den 3.'s Monument og Prinsens Port

Frederik den 3.'s Plads og volden

Baggrund:

Frederik den 3. grundlagde Fredericia i 1650. Byen skulle bruges som fæstning (militærbase), så man kunne forsvare sig mod svenskerne, som man ofte var i krig mod.

Der var ingen by, der hvor Fredericia blev grundlagt – kun sump og vildnis. Frederik den 3. nedlagde derfor tre landsbyer (Ullerup, Hyby og Hannerup) og tvang folk til at flytte ind i byen. Dengang hed den Frederiksodde efter kongen. Det blev forbudt at bygge uden for volden, så man var sikker på at kunne se fjenden på lang afstand.

På mindesmærket kan man se Frederik den 3.'s *monogram* - F3, der er flettet sammen. Kongerne satte ofte deres monogrammer på store eller vigtige bygningsværker. Frederik den 3. er lavet som en *buste* (kun med overkrop) og har i romersk stil en *laurbærkrans* på hovedet. Den er et symbol på magt eller sejr. Om halsen har kongen en *elefantorden* – det er den fineste medalje, man kan få i Danmark. Den gives ofte til konger eller dronninger fra andre lande, der så bliver *riddere af elefantordenen*.

Prinsens Port blev bygget i 1753, da de tidligere porte af træ blev ved med at rådne væk. Dengang var der kun to store og to mindre indgange til byen. Danmarks Port ved siden af er først bygget i 1925 pga. den øgede biltrafik.

Der stod vagter ved Prinsens Port frem til 1934. De passede på, hvem der kom ind i byen. Det er deres vagthus, der er inden for porten. Over porten kan man se elefantordenen (spejlvendt) og Frederik den 5.'s monogram (F5 – både spejlvendt og almindeligt).

Forslag til aktiviteter og spørgsmål

Læs teksten på mindesmærket højt efter behov og nysgerrighed hos børnene. Forklar svære ord efter behov. Vælg de spørgsmål, der giver mening for alderstrinnet. Fortæl selv ud fra baggrundsteksten.

Ved mindesmærket:

- Hvilken slags person tror I, det er på stenen? En general, en bondemand, en konge eller...? Hvorfor?
- Hvilket bogstav og tal står flettet sammen øverst på stenen? Hvad tror I, at det betyder? (F3 – Frederik den 3. – et monogram)
- Har han almindeligt tøj på? (Rustning og toga – for at efterligne de gamle og meget magtfulde romere)
- Hvad har han på hovedet? Hvorfor? (En laurbærkrans – faktisk en forløber for kongekronerne. Også for at efterligne romerne – han havde faktisk en kongekrone)
- Hvad har han om halsen? (Elefantordenen)
- Er det en grav eller ikke? Er kongen begravet her? (Nej, i Roskilde Domkirke som de fleste andre konger).
- Hvorfor har han ingen arme? (Det er en buste - det var sådan romerne lavede deres mindesmærker)
- Hvilke tal kan I finde på stenen? Hvilke årstal? (Stil spørgsmålet, så det passer til alder – 1650 og 1950)

Ved Prinsens Port:

- Hvad har porten mon været brugt til? (Det var en af de eneste indgange til byen. Der var ikke by uden for volden).
- Hvilken af de to porte tror I, er den ældste? Hvorfor? (Prinsens Port)
- Hvilke tal kan I finde på porten? Hvilke årstal? (Stil spørgsmålet, så det passer til alder – 1753)

Inden for porten:

- Kan I finde noget, der var med på Frederik den 3.'s sten? (Elefantordenen)
- Hvilket bogstav og tal står flettet sammen øverst på porten? Hvad tror I, at det betyder? (F5 både spejlvendt og almindeligt. Frederik den 5. – et monogram)
- Hvem tror I har boet i det gule hus? (Vagterne)

På volden:

- Få børnene til at forestille sig, at alle husene foran volden er væk.
- Der er selvfølgelig også masser af muligheder for at lege gemme eller soldater.
- Leg Udebingo, hvor børnene skal finde 9 ting på et ark. Der er 4 forskellige på Museerne i Fredericias hjemmeside.
- Der er masser af muligheder for natur/teknologi-aktiviteter på området.

Forslag til aktiviteter og opgaver hjemme

Vælg det, der giver mening og tilpas opgaverne til alderstrinnet. Der er skabeloner til alle opgaver på de næste sider.

Mindesmærke

Lav jeres eget mindesmærke med en buste.

- Hvem skal stenen være et minde for?
- Hvilke ting eller tegninger (symboler) skal der være på den?
- Hvad skal der stå på den?

Monogram

Som kongerne kan I lave jeres eget monogram og evt. også kongekrone. På skabelon-arket kan man se Frederik den 3. og Frederik den 5.'s monogrammer til inspiration.

Elefant- eller dyreorden (medalje)

Lav jeres egen orden.

- Hvilket dyr skal der være på den?
- Hvad den skal hedde? F.eks. Giraf-ordenen, Pindsvin-ordenen eller noget andet.

Våbenskjold

Hvis man bliver ridder af Elefantordenen, får man også sit eget våbenskjold. Alle våbenskjold for riddere af Elefantordenen (og af Dannebrog) hænger i Frederiksborg Slotskirke (Se arket).

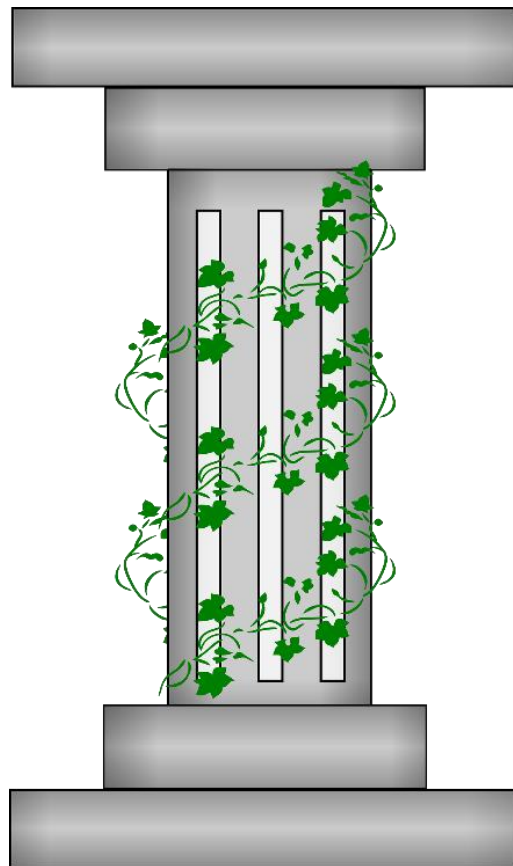
Tegn jeres eget våbenskjold.

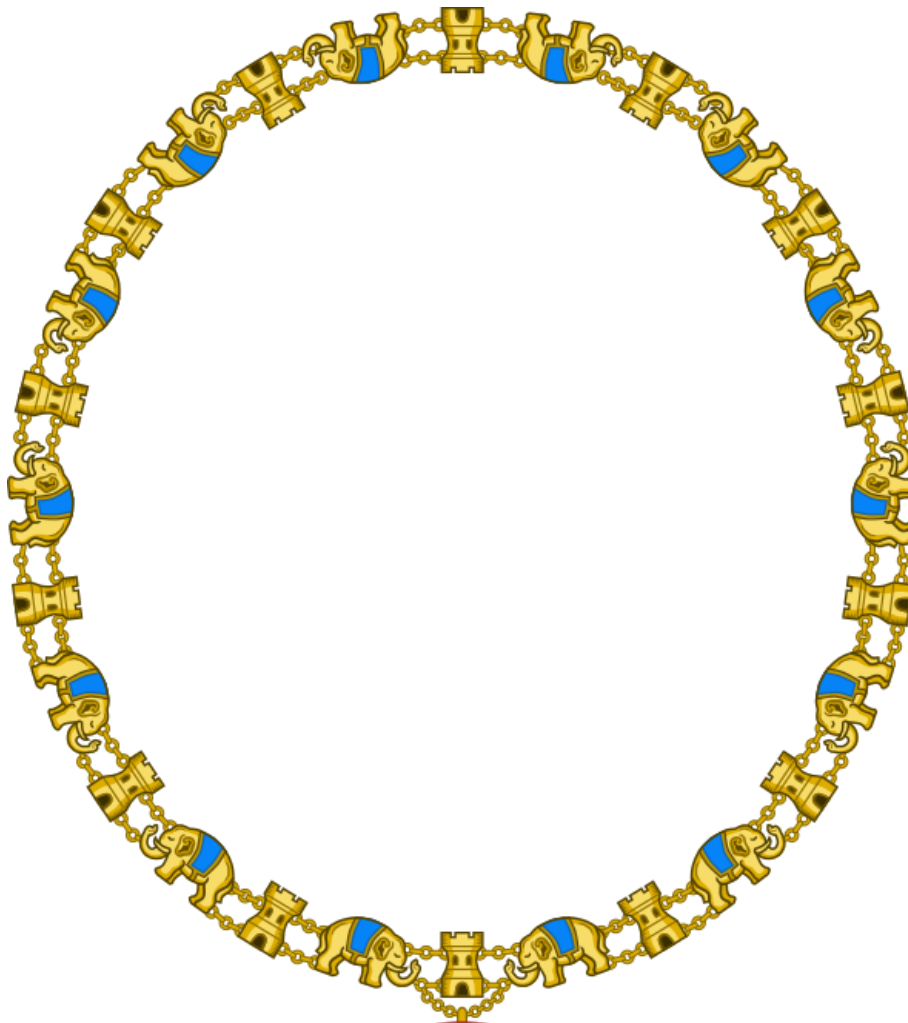
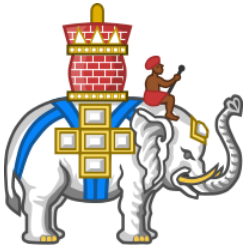
Monogrammer fra mindesmærket og porten

Tegn dit eget mindesmærke

Tegn din egen orden

Hvad skal den hedde?

(Elefantorden og kæde - Wikikuser: Sodacan CC BY-SA 3.0 - Beskåret)

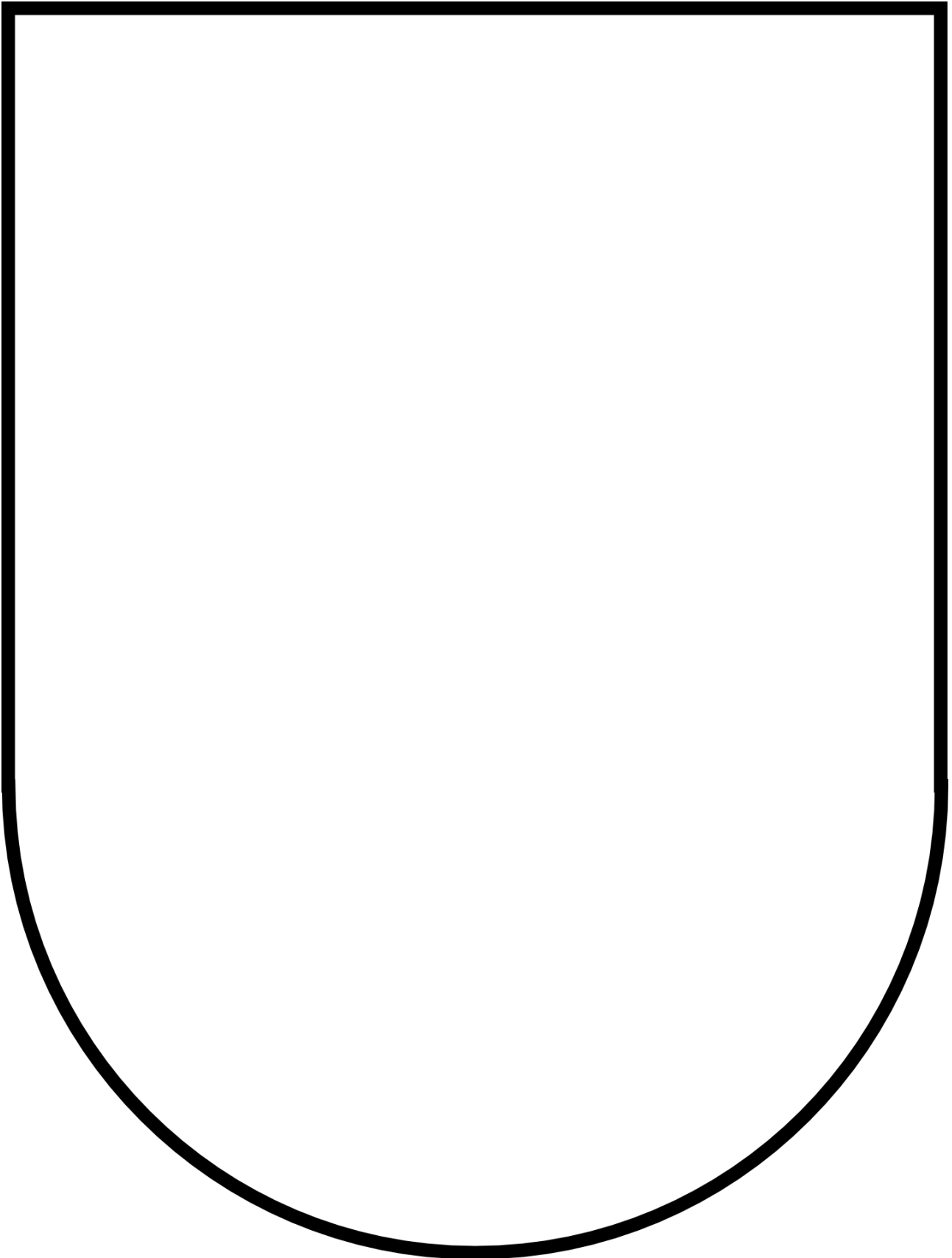
Tegn dit eget monogram

(Monogrammer – Wikikuser: Glasshouse CC BY-SA 3.0)

Tegn dit eget våbenskjold

Våbenskjold med Elefantordenen fra Frederiksborg Slotskirke

